

**IKAko Barañaingo Sahats euskaltegiaren 2008-2009
ikasturteko jarduera txostena.**

Barañainen, 2009ko azaroan

1. Sarrera.

IKAko Barañaingo Sahats euskaltegiak 2008-2009 ikasturtean izaniko jardueraren berri ematea du helburu txosten honek. Izan ere, garrantzitsua iruditzen zaigu, labur-labur bada ere, gure lanaren nondik norakoak azaltzea horren berri izan nahi duen herritar eta erakunde orori.

Beraz, ahaleginak eginen ditugu helduen euskalduntze alfabetatzearen berri ez duenak ere, txosten honetan azaldukoak zuzen uler ditzan, xehe-mehe ez bada ere. Ederki asko dakigu ez dela erraza gure lanaren gorabeheren jabe egitea, gure jardueraren aurretiko ezagutzarik izan ezean. Hala ere, gu horretan saiatuko gara.

Horregatik, zenbait ataletan 2008-2009 ikasturteari dagozkionak ez ezik, aurreko ikasturteetako erreferentziak ere aurkituko ditu irakurleak, ematen den informazioa ulergarriagoa izan dadin.

Esan dezagun, azkenik, norbaitek argibideren bat nahiko balu edo gure lana hobetzeko iradokizunen bat egin nahiko baligu, bene-benetan eskertuko geniokeela guregana jotzea.

2. Ikasleak.

149 izan dira gure euskaltegian urritik ekainera bitarteko ikastaroetan aritu diren ikasleak. Ikasle-orduak, berriz, 37.078 guztira.

Ikastaldean erritmoari dagokionez, guztiak astean 8 orduko erritmoan aritu dira, astelehenetik ostegunera, egunean 2 orduko saioetan, 256 orduko ikastaroetan. 13 izan dira ikastaro laburxeagoa egin duten ikasleak, berandu hasi baitziren. Aipagarria da talde guztiak astean 8 ordukoak izatea, hori baita, gure irudiko, ikasturte osoko ikastaroetan etekin didaktiko handiena ematen duen erritmoa. Are aipagarriagoa da datu hori kontuan izanik astean ordu gutxiagoko erritmoak ugaritzen ari direla helduen euskalduntzean,

zoritxarrez. Zoritxarrez diogu, izan ere, astean 8 eskola-ordu baino gutxiago jasotzeak ikaste prozesua luzatzea dakar, egunerokoan euskaraz ariko diren hiztunak lortzea zailtzea, azken batean.

Azken 8 ikasturteetako datuei erreparatuz gero, argi ikusiko dugu ez dagoela gorabehera handirik, ez ikasle kopuruan, ez ikasle-ordutan. Hala ere, ezer esatekotan, 2006-2007 eta 2007-2008 ikasturteetako gorako joera apala eten egin dela esan genezake, 2008-2009 ikasturtean aurrekoan baino 12 ikasle gutxiago izan eta ikasle-ordu gutxixeago eman baitugu.

Hona hemen Barañaingo Sahats euskaltegiaren datuak:

2001-02	133 ikasle + 40 ikasle(udan)	35.614 ikasle-ordu
2002-03	126 ikasle + 10 ikasle (udan)	31.342 ikasle-ordu
2003-04	157 ikasle + 10 ikasle (udan)	38.422 ikasle-ordu
2004-05	154 ikasle	39.424 ikasle-ordu
2005-06	133 ikasle + 10 ikasle (udan)	33.696,5 ikasle-ordu
2006-07	148 ikasle	37.000 ikasle-ordu
2007-08	161 ikasle	40.894 ikasle-ordu
2008-09	149 ikasle	37.078 ikasle-ordu

Ikasle-ordu kopuru horiek euskaltegian bertan emanak dira, eta horien barnean ez daude Solaskide programaren baitan Alaiz institutuan emanak. 2008-2009 ikasturtean institutuan 960 ikasle-ordu izan dira.

3. Irakasleak.

6 izan dira 2008-2009 ikasturtean gure zentroan lanean jardun duten irakasleak. Horietatik lau egunean 8 orduko lanaldian aritu dira eta beste biak egunean lau orduz. Azken hauetako bat *Bai Euskarari* egitasmoko teknikari ere aritu da egunean 4 orduz, ekain arte, eta egunean 2 orduz ordutik aurrera.

Bestalde, IKAKo Sahats euskaltegiko irakasleen eskarmentua 16 urtetik gorakoa da, batez beste. Nabarmentzeko datua, gure ustez, irakasleen iraunkortasuna ez baita herri ekimeneko euskaltegi gehienek ezaugarrietako bat, inondik ere. Are gutxiago, Nafarroako Gobernuak burutu duen politikaren ondorioz helduen euskalduntzearen geroa kolokan egon den azken urte hauetan. Begien bistakoa da, gainera, eskarmentu handiko irakasleak izateak mesede egiten diola euskaltegiak Barañaingo herritarrei eskaintzen dien zerbitzuaren kalitateari.

Gogora dezagun, atal hau bukatzeko, eskolak prestatzeaz eta emateaz gainera, bestelako lan frankori egiten diotela aurre euskaltegiko irakasleek: lan didaktikoa (materialak sortu eta biltzea, gogoeta didaktikoetan parte hartzea, irakasle berriei laguntza didaktikoa ematea, irakasle izateko Iruñerriko IKAK ematen duen ikastaroa prestatu eta ematea, autoikaskuntzako zerbitzua ematea...), euskaltegiaren kudeaketa (ekonomia, lan burokratikoak, bulegoko lanak, lege kontuak...), kultur ekitaldien antolaketa, Udalarekiko eta Nafarroako Gobernuarekiko harremanak, salaketa eta diru bilketarako kanpainak prestatu eta gauzatzea, IKAKo gainerako zentroekiko koordinazioa, matrikulazio kanpainak prestatzea eta egitea, *Bai Euskarari Barañainen* egitasmoa gestionatzea, Solaskide proiektua garatzea, eta abar.

Lan horiek lanaldi osoko irakasle guztien artean banatzen dira, eta txosten honen ondorengo ataletan argiago ikus daiteke aipatu baino egin ez ditugun eginbehar horiek zein diren.

4. Didaktika.

Xehetasunetan sartu aurretik, komeni da gure lan didaktikoaren gaineko ohar batzuk egitea, atal honetan azalduko duguna ulergarriagoa izan dadin. Barañaingo Sahats euskaltegia IKA euskaltegi koordinakundeko kide da eta sare horretako euskaltegiekin elkarlanean aritzen da, batez ere, Iruñeko Arturo Campion eta Atarrabiako euskaltegiekin. Elkarlan horren alderdietako bat didaktikarena da eta Iruñerriko IKAko hiru euskaltegi horiek lan didaktiko koordinatua egiten dute, zentroan berean egiten denaz gain. Bestalde, eskola emateko erabiltzen ditugun programazio eta materialak Iruñerriko IKAk sortuak dira, 30 urtetik gorako lan didaktikoaren emaitza dira.

Bukatu berri den ikasturtean, hilean bitan elkartu izan dira maila bereko taldeak zituzten Iruñerriko irakasle guztiak. Bilera horietan eskoletan eginikoa komentatu, eman beharrekoa ikusi, arazoak aztertu, iritziak eta esperientziak trukatu eta zenbait material egokitzen dira, besteak beste.

2. maila Ako material berria sortu da, Iruñerrian, eta Iruñerriko IKAren Oinarrizko Mailaren definizioa ere landu da.

2005-2006 ikasturtean Sahats euskaltegiak abian jarri zuen autoikaskuntza proiektua garatzen segitzen dugu. 2006-2007 ikasturtean Boga izeneko programa informatikoa erabiltzen hasi ginen, ordura arte erabiliriko Hezinet programaren orde. Boga Hezinet hobetua da eta ikasleak internet bidez erabil dezake, Hezinet ez bezala. Horrek, jakina, eskura jartzen dio zerbitzu hau ikasleari, ezinbestean euskaltegian berean ari gabe ere. Horrekin batean tutoretza zerbitzua ematen zaie ikasle horiei eta beren mailari dagokion euskaltegiko taldeetako batean ari behar izaten dute asteen behin mintzamina lantzeko. Bestalde, euskaltegiko ikasle guztiek erabil dezakete programa hau, nahi izanez gero. Jendea erakartzea, lanbidea dela-eta beste aukerarik ez dutenei euskara ikasteko bide bat ematea eta, azkenik, gainerako ikasleei osagarri izan daitekeen zerbitzua eskaintzea dira proiektu xume honen helburuak. 2008-2009 ikasturtean 12 lagun izan dira zerbitzu honen bidez euskara ikasten aritu direnak.

5. Formazioa.

Irakasleen prestakuntza hobetzea beti izan da kezka Sahats euskaltegian. Etengabeko gogoeta eta formazioa ezinbesteko dira edozein jardunbidetan. Alor honetan gure irakasleek 2008-2009 ikasturtean ere zenbait jardunaldi, ikastaro labur eta hitzalditan hartu dute parte. Hona hemen aipagarrienak:

- Iruñerriko IKAREN Oinarrizko Mailaren definiziorako lan saioak.
- Iruñerriko IKAREN egoera didaktikoaren diagnostikorako saioa, 2008ko abenduaren 22an. Sahats euskaltegiko bi irakasleek koordinatu zuten eta IKAKo Iruñerriko irakasle guztiek parte hartu.
- Euskaltzaindiak “Pirinioetako hizkuntzak: lehena eta oraina” izenburupean antolatu zuen XVI. Nazioarteko Biltzarra, urriaren 6tik 10a arte. Sahats euskaltegiko irakasle batek hartu zuen parte.
- Lan mundua euskalduntzea helburu duen EMUN kooperatibaren aurkezpen ekitaldia, Uhartan, maiatzaren 13an. Sahats euskaltegiko irakasle bat izan zen bertan.
- Moodle plataformaren erabileraren gaineko lan saio praktikoa, ekainaren 22an, Arabako Guardian. Arabako Errioxako IKAKo autoikaskuntzaren arduradunak Sahats euskaltegiko autoikaskuntza zerbitzuaren arduradunari emaniko saioa izan zen.
- Autoikaskuntzaren gaineko saioa, Sahatseko zerbitzu horren arduradunak Leitzako euskaltegiko irakasle bati emana.
- 2008ko irailean Sahats euskaltegiko bi irakasleek glotodidaktika ikastaroa eman zuten irailaren 17tik 26a arte Iruñeko Arturo Campion euskaltegian. Iruñerriko IKAK urtero egiten duen ikastaro horrek gure euskaltegietan aritzeko prest dauden formazioa du helburu eta alderdi teorikoak eta praktikoak lantzen dira bertan.

6. Finantzazioa.

Bi dira Nafarroako herri ekimeneko euskaltegien diru iturri nagusiak. Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuko Euskarabidearen bitartez bideratzen duen dirulaguntza, bata; eta ikasleak ordaintzen duena, bestea. Bi diru iturri horiek ez ezik, beste batzuk ere izan dira euskaltegien sorreratik beretik. Horien artean ditugu, besteak beste, tokian tokiko Udalak emaniko diru laguntzak, Udal Mankomunitateek emanikoak; eta txosna, zozketa, jaialdi eta material salmentatik lortutako dirua.

Sahats euskaltegiaren kasuan aipatzekoa da Barañaingo Udalak emaniko laguntza, bai dirutan, bai azpiegitura eta hornidura mailan. Barañainen 1976-77 ikasturtean helduei euskara irakasten hasi gintzaizkienetik, horretarako erabili izan ditugun lokal ia guztiak publikoak izan dira. Barañaingo Udala sortu baino lehenago Kontzejuarenak eta, 1984an Udala osatu zenetik, Barañaingo Udalak utziak, inolako etenik gabe. Horrez gain, lokal horietako ura eta argindarra Udalak ordaintzen du. Gainera, euskaltegiak autoikaskuntza gela abian jartzeko Udalak emaniko subentzioa eta hornidura informatikorako jasotzen dugun dirulaguntza ere hor daude, eta baita urtero lokalaren konponketetarako jasotzen duguna ere. Argi dago horrek guztiak euskaltegiari dakarkion gastu murrizketaren garrantzia, eta baita euskaltegiak 16 urtetik gorako herritarrei eskaintzen dien zerbitzua babesteko Udalaren ageriko borondatea ere.

Izan ere, Sahats euskaltegiaren lan akademikoari erreparatuz gero, garbi dago, herriko helduen formazioaren alorrean, euskaltegiarena dela jarduerarik garrantzitsuena, bai jende kopuruari begiraturik, bai eskola-orduei begiraturik, 149 lagun eta 37.078 eskola-ordu, hain zuzen, 2007-08 ikasturtean.

Hala ere, azken 5 ikasturte hauetan makina bat buruhauste izan dugu Nafarroako euskaltegietan diru kontuak direla eta. Arestian aipaturiko bi diru iturri nagusi horietako batean aldaketa lazgarria izan baitzen: 2005ean Nafarroako Gobernuak heren batera ekarri zuen ordura arte jasotzen genuen dirulaguntza eskasa. Ondorengo urteetan Gobernuak herri ekimeneko euskaltegiei emaniko dirulaguntzetan gorabehera batzuk izan dira. Dirulaguntza horren bilakabidea azaldu aurretik, ordea, bi ohar egitea ezinbestekoa da, 18/1986 Foru Legearen gainekoa, aurrenekoa, eta Gobernuak dirulaguntza nola ematen duen ulertzeko azalpena, bigarrena.

18/1986 Foru Legeak Atariko Tituluko 1. artikuluan lege horren ezinbesteko helburuez dioena gogoratzea komeni dela uste dugu. Hala dio aipatu Foru Legeak:

- Hiritarrek euskara ezagutu eta erabiltzeko duten eskubidea babestu eta eginkor bihurtzeko tresnak zehaztea.
- Euskararen berreskurapen eta garapena begiratzea, bere erabilpena sustatzeko neurriak adieraziz.

Helduen euskalduntze alfabetatzeari dagokionez, Gobernuak bi zentro ditu (Uharteko Zubiarte euskaltegia eta funtzionarioak baino hartzen ez dituen NAPI) eta Hizkuntza Eskola Ofizialak Iruñeko eta Tuterako zentroak. Nafarroa osorako eskaintza mugatua, bistan denez. Beraz, herri ekimeneko euskaltegiak eta gau-eskolak dira euskara ikasi nahi duten nafar guztiei bere herrian bertan zerbitzua ematen saiatzen direnak, Foru Administrazioak egin beharko lukeena eginez, eta lan akademikoaz harago, herritarren euskara ikasteko motibazioa sendotzeko eta euskararen erabilera handitzeko hamaika lan egiten dutenak.

Gobernuak Nafarroako herri ekimeneko euskaltegiei ikasleko eta orduko hainbesteko bat ematen die, dirulaguntza modulua deitzen duguna. Modulu hori ordaindu ahal izateko urtero horretarako kontusailean diru kopuru jakin bat jartzen du Gobernuak. Ondorengo hauek dira azken urte hauetako datuak. Sahats euskaltegiko ikasleak azken 8 ikasturteetan eskola ordu bakoitzeko zenbat ordaindu duen ikustea ere interesgarria iruditzen zaigu, horiek baitira gure bi diru sarrera nagusiak.

Urtea	Kontusaila	Modulua	Matrikula
2001	647.290€	0,75€	0,91€
2002	570.962€	0,85€	1,10€
2003	539.697€	0,95€	1,20€
2004	528.957€	0,95€	1,32€
2005	180.000€	0,30€	1,44€
2006	233.600€	0,43€	1,56€
2007	500.000€	1,05€	1,62€
2008	490.000€	1,19€	1,72€
2009	400.000€	0,80€	

Begien bistakoa da kontusailean izan den jaitsiera. Izan ere, 2001ean baino 247.290€ gutxiago banatuko ditu Nafarroako Gobernuak 2009an, 2001ean baino %38,20€ gutxiago.

Ikasleek ordaintzen duten diru kopuruan, ordea, igoera nabarmena egin behar izan dugu gure euskalteei zabalik eutsi ahal izateko. Azken zazpi ikasturte hauetan % 89,01eko igoera metatua izan da, nahiz eta urtez urte ahal zen gutxiena igotzen saiatu. Azken bi ikasturteetan matrikulak izan dituen garestitzeak %3,84koa eta %6,17koa izan dira. Igoera apalagoak aurretik eginikoak baino. Hala ere, tokitan dago herritarrek euskara dohainik ikasteko gure helburua, tokitan dagoenez.

Dirulaguntza moduluan, berriz, gorabehera handiak izan dira, maila barregarritik (0,30€, 2005ean) oso eskasera (0,80€, 2009an). Garbi dago, bestalde, Nafarroako herri ekimeneko euskalteei emaniko ikasle-orduetan beherako joera dagoela. Barañaingo euskalteei ere, aurreko bi ikasturteetan ez bezala, behera egin du ikasle eta ikasle-ordu kopuruak, %7,45 eta %9,33, hurrenez hurren.

Horrek guztiak bestelako diru-iturriak bilatzera behartu gaitu. Euskaltegiaren azken urteetako balantze ekonomikoak aztertuz gero, garbi ikusiko dugu Nafarroaren Gobernuaren dirulaguntza ez dela orain dela urte batzuk bezain garrantzitsua, eta bestelako diru sarrerak (laguntzaileen emaitzak, Solaskide programa, zozketak, itzulpenak...) eta ikasleek ordaintzen dutena gero eta inportanteagoak direla.

Ikasturtea	Gobernuaren dirulaguntza	Matrikulak	Udalaren dirulaguntza	Bestelakoak
2000-2001	%43,91	%36,27	%3,21	%15,89
2008-2009	%26,79	%49,58	%1,30	%22,31

Beraz, Gobernuak gero eta diru gutxiago bideratzen du Nafarroako euskaltegiak laguntzera, ikasleek gero eta gehiago ordaindu behar izaten dute, gero eta ikasle-ordu gutxiago ematen dira, oro har, eta ematen duten dirulaguntza eskasa da oso.

2009an ikasle-orduko jaso dugun modulua zenbatekoa den neurtzeko ikasle-orduko kostuaren gaineko datu batzuk azaldu beharra dagoela iruditzen zaigu. Argitu dezagun lehenik ikasle-orduko kostuaren kontzeptua erabiltzen dugula Nafarroako Gobernuak ikasle-orduen arabera banatzen dituelako dirulaguntzak. Nafarroako IKAk hamaika aldiz eskatu izan dio Gobernuari gure jardura berean aritzen diren Administrazioaren bi euskaltegietan – NAPIn eta Zubiarten- zenbatekoa den ikasle-orduko kostua. Alferrik, ordea, Gobernuak ez baitigu inoiz erantzun. Azkenean, IKAk hala eskaturik, Nafarroa Baik Foru Parlamentuan honako galdera hau egin zion Gobernuari, idatziz erantzun ziezaion: Zenbat da ikasle/orduko kostua Zubiarte euskaltegian?

Gobernuaren erantzuna hala-moduzkoa izan bazen ere, taldeko eta orduko kostua zenbatekoa zen erantzun baitzien eta ez ikasleko eta orduko kostua, erantzun horretan ematen diren zenbait datu erabili ditugu Zubiarteko ikasleko eta orduko kostua kalkulatu ahal izateko. Hortaz, 2008-2009

ikasturtean Zubiarte euskaltegian taldeko eta eskola-orduko kostua 98,53 eurokoa izan zen. Nafarroako Gobernuak talde bat diruz laguntzeko gutxienez 10 ikaslekoa izatea eskatzen digu. Beraz, $98,53\text{€}/10$ ikasle = $9,85\text{€}$ ikasleko eta eskola-orduko.

Datu horren harira, hiru iruzkin baino ez ditugu egingo. Bat, Nafarroako Gobernuak 2009an ikasleko eta orduko 0,80€ eman dizkigu, bere euskaltegiko ikasleko eta orduko kostuaren %8,12. Bi, IKARI zoragarri iruditzen zaio guk baino askoz baliabide handiagoak izatea Zubiartek, alegia, ez genuke begi onez ikusiko baliabide ekonomiko horiek murriztea; baina begien bistakoa da Nafarroako Gobernuak ematen digun diru laguntza zenbateraino den ziztrina, eskasa, “mixerablea” ez esatearren. Hiru, 2008-2009 ikasturtean IKAKo Sahats euskaltegiaren ikasleko eta eskola-orduko kostua 3,27 eurokoa izan zen, Zubiartekoaren % 33,19koa, Zubiartekoaren herena, beraz.

Hortaz, erraz asma lezake irakurleak zenbaterainoko baliabide eskasiari egin behar izaten diogun aurre Barañaingo euskaltegian ez ezik, Nafarroako herri ekimeneko euskaltegi guztietan.

7. Ekitaldiak.

Asko eta era askotakoak dira euskaltegiak antolatzen dituen ekitaldiak. Guztiek, ordea, helburu bera izaten dute, gure ikasleei eta gainerako herritarrei euskal kultura ezagutaraztea eta euskaraz mintzatzeko bide ematea, hain zuzen ere.

Izan ere, ikasgelatik kanpo euskaraz hitz egiteak ikaste prozesua arintzea dakar, hau da, ikasleak euskara hobeki eta lasterrago ikastea. Eta horretarako aukera bikaina izaten dute euskaltegiak antolatzen dituen kultur jardueretan.

Hona hemen 2008-2009 ikasturtean eginiko ekitaldiak:

1. Txokolate jatea eta gaztaina jatea, urriaren 23an, Haizea elkartean. 100 bat lagunek hartu zuten parte ikasturteari hasiera emateko ekitaldi horretan.

2. Azaroaren 5ean, zine emanaldia euskaltegian: “Kutsidazu bidea Ixabel”. 22 ikusle.
3. Mendi ibilaldia, azaroaren 15ean, Untzueko Harrian izan ziren 15 lagun.
4. Euskaltegiko ikasle eta irakasleen Gabon aurreko afaria, abenduaren 19an, Lagunak elkartean. 73 lagun.
5. Talo-lantegia, urtarrilaren 22an, Haizea elkartean. 90 lagunek hartu zuten parte.
6. Otsailaren 4an, Santa eskea. 45 lagunek osatu zuten gure taldea eta euskaltegiko ikasleek sortutako koplak kantatu genituen.
7. Inauteriak, otsailaren 20an, Haizea elkartearekin eta Barañaingo Gazte Asanbladarekin elkarlanean.
8. Martxoaren 4an, zine emanaldia euskaltegian: “Segoviako ihesa”. 20 ikusle.
9. Martxoaren 7an, Tolosako sagardotegi batean bazkaria. 75 lagun.
10. Ardo dastaketa, apirilaren 30ean, euskaltegian, 50 lagunek hartu zuten parte.
11. Maiatzaren 6an, zine emanaldia euskaltegian: “Tasio”. 10 ikusle.
12. Maiatzaren 23an, Barañaingo Herriaren Eguna.

13. Maiatzaren 28an, Iruñeko iturriak ezagutzeko ibilaldia. 65 ikaslek hartu zuten parte.
14. Ekainaren 16an, zine emanaldia euskaltegian: “Aupa Etxebeste”. 15 ikusle.
15. Ekainaren 18an, kurtso bukaerako festak.
16. Ekainaren 26an, euskal poteoa Barañaingo festetan.

Bestalde, ikasturte honetan Iruñeko Alde Zaharrea euskal poteoa antolatzen segitu dugu, hilean behin, ostiraletan, eta aldiko 12ren bat lagun elkartu dira, betiere, gure ikasleek euskaraz egiteko beste aukera bat izan dezaten.

8. Eraketa.

2008-2009 ikasturtean orain dela bi ikasturte hasi genuen lege aldetiko izaera aldatzeko prozesua bukatu dugu, Sahats Elkartea zena Sahats Fundazioa baita orain, elkartearen betebeharrak guztiak fundazioak egin baititu bere.

2007-2008 ikasturteko jarduera txostenean aipatzen genuen bezala, hiru izan dira aldaketa hori egin izanaren zergatiak:

- Herritarrek euskaltegiari diruz laguntzeko garaian fundazioaren legezko egitura elkartearena baino egokiagoa izatea, dirua ematen duenak desgrabatu baitezake zergak ordaintzean.
- Egunen batean euskaltegiak irakaskuntzaz kanpoko beste zerbitzuren bat ematea erabakiko balu- itzulpen zerbitzua edo hizkuntza planak egitea, esate baterako- jarduera horretatik eskuraturiko irabaziak Fundazioak jaso ahal izatea.

- Barañaingo Udalarri Fundazioaren Patronatuan parte hartzeko aukera ematea, gure jardueraren berri zuzen-zuzenean izan dezan, Udalak horrela nahi izango balu.

Erraz ikus daiteke lehendabiziko bi arrazoen atzean Nafarroako Gobernuaren dirulaguntzetan egiten ari diren murrizketak daudela; azken batean, herritarrei laguntza eskatzea eta irakaskuntzaz haragoko jardueretan aritzea egoera itogarri horren aurreko erantzunak baino ez dira.

Izan ere, argi eta garbi ikusi da 2009ko aurrekontuetan Euskarabidearen bitarteko ekonomikoak zenbaterainokoak diren, eta bide batez, zein den Nafarroako Gobernuaren benetako hizkuntza politika. Krisialdi ekonomikoa aitzakiatzat harturik, hizkuntza politikaren alor guzti-guztietan murrizketa handiak egin baitituzte. Badirudi, herriak eraikitako guztia desagerraraztea duela helburu Gobernuak: euskarazko komunikabideak, euskaltegiak, udaletako euskara zerbitzuak...

Horren aurrean IKAk, AEKrekin batean, aurreko ikasturteetan bezala, Gobernuaren jokabidea salatzen segitu du eta zenbait mobilizazio egin ditu ikasturte honetan ere. Maiatzaren 29an Gobernuaren egoitzaren aurrean elkarretaratzea egin genuen, ekainaren 2an Gaztelu plazan beste ekintza bat egin genuen, ekainaren 6an Parlamentuko Hezkuntza Batzordearen lan saio batean hartu genuen parte helduen euskalduntzearen eta alfabetatzearen egoera zein den parlamentuko talde guztien ordezkarietara azaltzeko, ekainaren 12an Gobernuaren egoitzaren aurrean elkartu ginen eta ekainaren 26an beste elkarretaratze bat egin genuen. Azken horretan, nahiz eta Gobernuaren ordezkariak behar bezala jakinaren gainean jarri, gorabehera batzuk izan genituen Polizia Nazionalarekin.

Nafarroako Gobernuaren politika zein den ikusirik, 2009an laguntzaileak lortzeko kanpainari ekin diogu. Euskaltegiko ikasle eta irakasle izandakoei gure egoeraren berri eman genien idatziz eta euskaltegia diruz laguntzeko prest zeuden galdetu. Pozgarria izan da jaso dugun erantzuna eta hilero-hilero diruz laguntzen diguten herritarrak gero eta gehiago dira. Laguntza hori funtsezkoa da, bai diru aldetik, bai animo aldetik.

Izan ere, Gobernuaren aldetik ezer gutxi espero dezakegun garaiotan, behar-beharrezkoa da gutako bakoitzak euskara bultzatzeko egin dezakeen

guztia egitea: lehenengo hitza beti edonori eta edonon euskaraz egin, euskara ikasi, seme-alabak euskaraz eskolatu, euskararen aldeko lanean ari direnei lagundu, euskarazko kultur produktuak kontsumitu, euskararen aldeko urratsak egiten ari diren dendariak eta profesionalak hobetsi kontsumitzeko garaian, euskararen kontrako jokabideak salatu... Lehen ere lortu dugun ia guztia herritarren lanari esker lortu dugu eta aurrerantzean ere hala izango da.

Aipagarria da, azkenik, 2009ko ekainean IKako euskaltegi guztietako ikasleek eta irakasleek bete zituzten inkestak, IKaren irudiaren, publizitatearen eta euskara ikasteko motibazioaren gainean.

9. Bai Euskarari Barañainen.

2002ko otsailean abian jarri genuen proiektu honek inoiz baino baliabide ekonomiko gutxiago izan ditu 2009an. 2008an Barañaingo Udalak 19.900€ bideratu zituen euskararen erabilera handitzea helburu duen egitasmo honetara. 2009an, berriz, 12.000€ baino ez ziren izan. Hala ere, egitasmoarekin aurrera segitzea erabaki zuen euskaltegiak eta proiektuari bere horretan eustea; horretarako, euskaltegiaren kobratu gabeko lana handitu behar bazuen ere.

85 dira proiektuan parte hartzen ari diren Barañaingo entitateak, eta egitasmoa 7 jarduera alorretara zabaldu da. 23 dira *Bai Euskarari* egitasmoan lanean ari diren entitate soziokulturalak; 8, alderdi politikoak; 11, zerbitzu orokorretako entitateak; 8, hezkuntzakoak; 21, merkataritzakoak; 11, ostalaritzakoak; eta 4, bestelakoak (Barañain Auditorioa, Lagunak elkarte...). Ezin ahaztu, bestalde, Barañaingo Udala bera ere proiektuan parte hartzen ari dela.

Aipatu entitateetatik 33k bereganatu zuten iragan urteko urriaren 24an *Bai Euskarari Ziurtagiria* Barañaingo Udaletxean eginiko ekitaldian. Ziurtagiri horren bidez, enpresek, saltokiek eta era guztietako entitateek euskararekiko konpromisoa erakusten diote herritarrei. 2006an hasi ginen *Bai Euskarari Ziurtagiria* banatzen eta urte horretan 14 ziurtagiri eman ziren. 2007an 20 entitatek lortu zuten ziurtagiria.

2009an, bestalde, aseguru-etxeei beren jarduera euskalduntzen laguntzeko kanpaina egin da. Kanpaina horren bidez, Bai Euskarari proiektuan parte hartzen ari diren entitateek kontratuak eta jakinarazpenak euskaraz jasotzeko eskaria egin diete aseguru-etxeei. Euskal Herriko entitate askorekin koordinaturik egin da ahalegin hau, Euskararen Gizarte Erakundearen Kontseiluaren ekimenez.

Administrazioaren lan alorrean, berriz, Barañaingo Udal ordenantzaren 15. artikulua dioenari jarraikiz, Batzorde tekniko kualifikatua osatu zen 2007ko abenduaren 13an. Barañaingo alkate jaunak zuzenduriko batzorde horretan euskara arloaren ardura zuen zinegotziak, Euskararen Nafar Institutuko teknikari batek, Udalaren enpresa batzordearen ordezkari batek, Udalaren euskara teknikariak, *Barañainen Bai Euskarari* egitasmoko teknikariak eta proiektu horren kudeatzaileak hartu zuten parte. Batzorde hori 5 aldiz elkartu zen 2007ko abendutik 2008ko apirila bitartean eta, besteak beste, plantilla organikoa eta euskararen protokoloa landu zituen. Udal Gobernuan izaniko aldaketa zela medio, batzorde hori bertan behera gelditu zen 2008ko apirilean. Ikasturte honetan bi aldiz elkartu da batzordea, azaroaren 8an eta 20an, baina plantilla organikoaren gaian aurrera egiterik ez da izan, legearen interpretazio kontrajarriak daude eta. Auzi hori argitzeko txosten juridikoak eskatu zaizkio Nafarroako Gobernuari eta Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioari.

Aipa dezagun, azkenik, 2009ko urtarrilean Barañaingo etxe guztietan *Berripaperaren* 7. alea jaso zela. Buletin horrek *Bai Euskarari* proiektuak urtebetean izaniko garapena biltzen du, herritar guztiek aurki 8 urte beteko dituen egitasmoko honen berri zuzena izan dezaten.

10. Beste batzuekin elkarlanean eginak.

IKAko Barañaingo Sahats euskaltegiaren lan moldean beti jo izan da garrantzitsutzat elkarlana. Izan ere, euskararen aldeko lanean ari direnekin aritzeak mesede baino ez dio egiten hizkuntza normalizazio prozesuari. Atal honetan, 2008-2009 ikasturtean euskaltegiak elkarlanean burutu dituen lanetako batzuk azalduko ditugu, labur-labur bada ere.

Barañaingo euskaltegiak **IKAko gainerako euskaltegiekin** duen harremana zehatz-mehatz azaltzeak luze joko luke. Esan dezagun, hala ere,

koordinazio hori zertan den hitz gutxitan: lan didaktikoan – material sorkuntza, esperientzia trukaketa, antolaketa didaktikoa...- eta eraketan – matrikulazio kanpainak, udako barnetegiak, elkartasun ekonomikoa, Gobernuen aurreko solaskidetza eta harremanak...-.

Hori horrela izanik, **Iruñerriko IKAKo** zentroen arteko harremana oso handia da, eta bereziki estua Sahats euskaltegiaren eta **Iruñeko Arturo Campion** euskaltegiaren artekoa, hamaika arrazoi direla medio. Adibide gisa, euskaltegi biek antolatzen dituzten kultur ekitaldi asko eta askotan zentro bietako ikasleek hartzen dutela parte aipatuko dugu.

Elkarlan horrek, besteak beste, gure ikasleei kultur ekitaldi ugari jartzen die eskura eta IKAKo Iruñerriko gainerako euskaltegiatako ikasleekin harremanak izateko aukera ematen die.

Barañaingo Udalaren Euskara Zerbitzuarekin ere lan franko egiten dugu. Ez bakarrik *Bai Euskarari* egitasmoaren baitan, baizik eta egunerokoan sortzen diren beste zeregin askotan. Esaterako, matrikulazio kanpainaren koordinazioan, Udalak antolatzen duen ipuin eta bertso lehiaketan, ikasleendako diru laguntzen kontrolean, informatika kontuetan, euskararen erabileraren kale neurketa egiteko garaian...

Barañain Auditorioarekin ere harreman egokia dugu, euskaltegiak, tarteka, euskarazko kultur ekitaldiak programatzen baititu bertan eta Auditorioak antolaturiko ekitaldien berri zabaltzen baitu ikasleen artean. Bestalde, *Bai Euskarari* proiektuan parte hartzen ari da Barañain Auditorioa eta parte hartze horrek etengabeko elkarlana dakar.

Nafarroako Gobernuko Hezkuntza Departamentuaren Euskara Zerbitzuarekin batean, **Solaskide** programan ere aritzen da Barañaingo euskaltegia, Nafarroako beste zenbait euskaltegi bezala. Programa horren bidez gure irakasle batek Alaiz institutuko DBH eta Batxilergoko 4 talderi eskolak eman dizkie. Eskola horien helburu nagusia mintzamina lantzea da, Hizkuntza Eskolako 4. eta 5. mailako azterketak gainditzeari begira.

Mintzakide programa ere aipagarria da. Euskara elkartearen federazioarekin, alegia, **Topagunearrekin**, eta euskararen aldeko lanean ari diren beste

eragile batzuekin elkarlanean lantzen den egitasmo honek Iruñerriko euskal hiztun osoak eta ez horren hiztun onak talde txikietan biltzen ditu, hiztun kaxkarxeago horiek bere hizkuntza gaitasuna hobetu dezaten. Elkarlan hori sendotzeko ekainaren 29an lankidetzak hitzarmena sinatu zuten Topaguneak eta IKAk.

Haizea elkartearekin ere elkarlanean aritzen da Sahats euskaltegia. Batetik, elkarte horrekin egina dugun hitzarmenaren bidez, elkartearen egoitza erabiltzeko modua izaten dugu, ikasleekin egiten ditugun otorduetan eta kultur ekitaldietan. Bestetik, Inauterietako festa eta Santa Ageda bezperako abesbatza antolatzen ditugu elkarrekin.

Aipa dezagun azkenik, urtero **Alaiz Ikastetxe Publikoarekin** batera egiten den lana euskaltegiaren matrikulazio kanpainan.